

Przyjazna przestrzeń publiczna

2026-02-02

Dobra jakość przestrzeni publicznej powinna wykraczać poza aspekty użytkowe i estetyczne. Miasto powinno zmienić filozofię myślenia o projektowaniu i planowaniu przestrzennym, tak aby kreować otoczenie przyjazne mieszkańcom. Utworzenie sieci lokalnych placów, dobrze skomunikowanych i z szerokim dostępem do różnorodnych usług, przyczyni się nie tylko do wzrostu komfortu mieszkańców, ale również ich integracji. Skupimy się na promocji dobrych praktyk poprzez wprowadzenie nagród architektonicznych miasta Krakowa, a do procesów inwestycyjnych zaprosimy artystów, by mogli swoimi pomysłami ożywić przestrzeń wspólną. Największym wyzwaniem dla miasta będzie zagospodarowanie terenu Wesołej. Zgodnie z pierwotną ideą „kreatywnej dzielnicy Krakowa” powinna to być uniwersalna przestrzeń i miejsce integracji lokalnej społeczności. Przyspieszymy prace w tym zakresie, tak aby krakowianki i krakowianie mogli z niej skorzystać możliwie jak najszybciej.

Centra wspólnot lokalnych

Stworzymy lokalne centra o charakterze handlowym, społecznym oraz kulturalnym z wygodnym dostępem do komunikacji publicznej, aby mieszkańcy mieli możliwość zrobienia zakupów, skorzystania z oferty kulturalnej oraz komunikacji publicznej maksymalnie blisko swojego miejsca zamieszkania.

Stopień realizacji zadania

MOPS prowadzi 12 Programów Aktywności Lokalnej. W ramach oferty PAL realizowane są m.in. zajęcia: językowe, ruchowe, rękodzielnicze, edukacyjne dla dzieci, projekty socjalne ze środków Rad Dzielnic oraz w ramach budżetu obywatelskiego, spotkania z mieszkańcami, konsultacje psychologiczne, współpraca z instytucjami, wyjścia integracyjne.

Zarząd Inwestycji Miejskich w Krakowie ukończył realizację budowy Ośrodka Ruczaj filii Centrum Kultury Podgórze w Krakowie. Obiekt zlokalizowany przy ul. Przyzby 10 został otwarty 11 października 2025 r. Budynek ma cztery kondygnacje naziemne i dwie podziemne, w których mieszczą się sale edukacyjne m.in. pracownia plastyczna, sale muzyczne, taneczne i językowe. Centralną część obiektu zajmuje wielofunkcyjna sala widowiskowa z 287 miejscami oraz sceną z przeznaczeniem na koncerty, spektakle teatralne, projekcje filmowe, eventy. W budynku zlokalizowana jest również nowa siedziba Rady i Zarządu Dzielnicy VIII Dębniki. Obiekt ma być miejscem animacji lokalnego życia kulturalnego, edukacji artystycznej i kulturalnej oraz promocji kultury.

Wprowadzimy nową jakość w planowaniu przestrzennym

Do planowania przestrzennego podejmiemy holistycznie. W planie ogólnym dla Krakowa wprowadzimy gminne standardy dostępności infrastruktury społecznej, co oznacza, że nowe

**Magiczny
Kraków**

inwestycje mieszkaniowe będą musiały gwarantować odpowiedni dostęp do transportu zbiorowego oraz instytucji kultury, edukacji i opieki zdrowotnej. Będziemy prowadzić w tym celu szerokie konsultacje społeczne z mieszkańcami, kładąc również nacisk na informowanie o planowaniu przestrzennym.

Stopień realizacji zadania

Trwają prace nad Planem ogólnym oraz komplementarną z nim Strategią rozwoju Krakowa. Strategia zawierać będzie model funkcjonalno-przestrzenny miasta oraz gminne standardy przestrzenne. Po sporządzeniu oba dokumenty zostaną poddane szerokim konsultacjom społecznym. Konsultacje prowadzone będą z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań i wizualizacji.

Plany miejscowe dla mieszkańców

Poprawimy proces przygotowywania planów miejscowych. Zwiększymy dostępność konsultacji i propozycji projektantów dla mieszkańców. Wykorzystamy do planowania także nowoczesne narzędzia informatyczne, które pozwolą modelować przestrzeń i pokazywać uczestnikom konsultacji realny wpływ danego planu na otoczenie. W ramach prac nad planami będziemy także prowadzić warsztaty projektowe i koncepcyjne.

Stopień realizacji zadania

Zadanie realizowane na bieżąco w procedurach sporządzania kolejnych planów miejscowych poprzez: dodatkowe konsultacje z Radami Dzielnic, przekazywanie projektów planów do zaopiniowania przez Młodzieżową Radę Krakowa, spacer z przedstawicielami Rad Dzielnic, dodatkowe dyżury projektanta w okresie zbierania wniosków w lokalizacji dogodnej dla mieszkańców rejonu sporządzanego planu, dodatkowe spotkania informacyjne w okresie konsultacji społecznych w lokalizacji dogodnej dla mieszkańców rejonu sporządzanego planu.

Wzmocnimy rolę Architekta Miasta jako rzecznika interesów mieszkańców

Architekt miasta będzie reprezentantem potrzeb mieszkańców oraz planów i miejskich strategii w dyskusjach nad przestrzenią publiczną. Powinien być także ich aktywnym uczestnikiem i kreować projekty, które będą tworzyć dobrą przestrzeń wspólną. Będzie angażować się w rozmowy z inwestorami czy deweloperami już na wczesnym etapie przygotowywania koncepcji.

Stopień realizacji zadania

Rola Architekta Miasta jest sukcesywnie poszerzana w zakresie publicznych debat jak i rozmów z mieszkańcami, interesantami czy środowiskami branżowymi. Architekt Miasta bierze czynny udział w spotkaniach i rozmowach dotyczących szeroko pojętej przestrzeni miasta, zarówno w

**Magiczny
Kraków**

zakresie architektury i urbanistyki, jak i estetyki, projektów strategicznych, współpracy z gminami ościennymi.

W 4 kwartale odbędzie się wystawa dotycząca najnowszej architektury zrealizowanej w Krakowie w ostatniej dekadzie. Wystawie będzie towarzyszyć publikacja dokumentująca realizację obiektów i przestrzeni Miasta o wysokiej jakości.

Czynny udział Architekta Miasta w tworzeniu dokumentów strategicznych (Strategia Rozwoju Krakowa do 2050 roku, Plan Ogólny Krakowa) jest urzeczywistnieniem głosu mieszkańców we współtworzeniu tych dokumentów.

Wprowadzimy nagrody architektoniczne miasta Krakowa

W celu promowania dobrych praktyk wprowadzimy nagrody architektoniczne miasta Krakowa. Jakość prac w tym zakresie będzie oceniać specjalne jury złożone z ekspertów oraz mieszkańcy. Nagroda ma również podkreślać wkład wysokiej jakości architektury w zrównoważony rozwój miasta.

Stopień realizacji zadania

Pierwsza edycja plebiscytu zaplanowana jest wiosną 2026 r.

Stworzymy przyjazną i funkcjonalną przestrzeń dla mieszkańców na Wesołej

Obszar Wesołej powinien służyć mieszkańcom. Stworzymy tam przestrzeń do integracji lokalnej społeczności z dostępem do kultury, sztuki oraz sportu w myśl idei „dzielnicy kreatywnej”. Rozwiązania w poszczególnych obszarach wypracujemy wspólnie z mieszkańcami w warsztatach i konsultacjach społecznych.

Stopień realizacji zadania

Przygotowano masterplan Wesoła, zainicjowano zmianę mpzp „Wesoła – rejon ulicy Kopernika”. W trakcie przygotowania znajdują się warunki konkursowe na poszczególne części dzielnicy.

Rozszerzymy zakres działania Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej

Działanie Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej jako organu doradczo-opiniującego powinno służyć nie tylko prezydentowi, ale także Radzie Miasta, głoszącej nad uchwalaniem planów miejscowych. Jej działania i opinie powinny być publikowane, ogólnodostępne i poszerzane o konsultacje ekspertów z innych branż jako część dobrych praktyk.

Stopień realizacji zadania

Przygotowano dokumenty i zabezpieczono środki na funkcjonowanie MKUA w składzie 23 osób. W 2026 roku planowane jest 20 posiedzeń, w ramach których będą opiniowane koncepcje i projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, Plan Ogólny, Strategia Rozwoju Krakowa, Zintegrowane Plany Inwestycyjne, procedowane decyzje o WZ.

Stworzymy Program Rozwoju Osiedli Peryferyjnych

Zadbamy o doprowadzenie bieżącej wody, kanalizacji oraz budowę chodników i oświetlenia tam gdzie ich brakuje. Każdy mieszkaniec Krakowa musi mieć zapewniony podstawowy standard życia, także osoby mieszkające na osiedlach peryferyjnych.

Stopień realizacji zadania

W ramach Programu inwestycyjnego dla dzielnic Krakowa pn. „Budowa infrastruktury sanitarnej (BIS)” w 2025 r. zaplanowano realizację 29 zadań inwestycyjnych za łączną kwotę 21 580 tys. zł : 10 zadań w przedmiocie budowy sieci wodociągowej o długości 2 119 mb za kwotę 4 120 tys. zł, 19 zadań w przedmiocie budowy sieci kanalizacji sanitarnej o długości 4 670 mb na kwotę 17 460 tys. zł. Według stanu na III kwartał 2025 r. z Programu BIS zrealizowano 14 z 29 zaplanowanych zadań.

W ramach „Programu Tworzenia i Ulepszania Infrastruktury Komunalnej dla Osiedla Uzdrowisko Swoszowice” w roku 2025 na terenie osiedla Uzdrowisko Swoszowice oraz Dzielnicy X Swoszowice zaplanowano realizację łącznie 636 mb sieci wodociągowych za kwotę 1 145 tys. zł oraz 2 179 mb sieci kanalizacyjnej o łącznej wartości 5 550 tys zł (według stanu na III kwartał 2025 r. zrealizowano około 75% zakresu zaplanowanego na rok 2025).

W 2025 r. kończy się pierwsza 5 letnia edycja realizacji „Programu Budowy Chodników”, w ramach którego zrealizowano ponad 120 proc. zakładanego planu tj. 24 km chodników. Trwają przygotowania do wykonania projektów dla kolejnych odcinków chodników w celu kontynuacji Programu. Zadania są realizowane zgodnie z przyjętą listą rankingową i mogą być inicjowane na podstawie uchwał rad dzielnic.

Stworzymy hybrydowe targowiska i rozwiniemy promocję lokalnej żywności

Postawimy na targowiska, które funkcjonują zarówno w przestrzeni, jak i w świecie cyfrowym. Będzie można zrobić zakupy i wybrać produkty na miejscu lub zamówić je online i odebrać. Jednym z przykładów będzie nowa Hala Targowa. Będziemy promować lokalną żywność od producentów z Krakowa i okolic. Nie tylko na targowiskach, lecz także na miejskich imprezach, w miejskich jednostkach i szkołach.

Stopień realizacji zadania

Hybrydowe targowiska to model wielowymiarowego myślenia o targowiskach, na który składają się działania tradycyjne tj. handel bezpośredni, ale także przeniesienie targowisk do świata cyfrowego, przy jednoczesnym zachowaniu funkcji społecznej – centrum życia lokalnego.

W planowanej polityce Miasta dotyczącej regeneracji targowisk miejskich oraz regulaminach targowisk znajdzie się odniesienie do możliwości realizacji działań hybrydowych. Planowana jest także kampania promocyjno-informacyjna dotycząca kupowania i handlu na targowiskach, którego elementem będzie także promocja lokalnej żywności, lokalnych dostawców i działania lokalnego oraz zapobieganie marnowaniu żywności.

Rozpoczęto realizację działań na rzecz regeneracji targowisk miejskich w ramach projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa, poprzez przedsięwzięcie rewitalizacyjne „Na targ! Reaktywacja. Targowiska: przy ul. Bulwarowej, Unitarg, Plac Nowy”. W ramach tego projektu, w sierpniu rozpoczęły się na tych trzech targowiskach badania społeczne niezbędne do opracowania dokumentu pt. „Pilotażowy program działań dla trzech targowisk miejskich zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji Miasta Krakowa”, który stanie się podstawą do wdrażania dalszych działań regeneracyjnych, m.in. tych związanych z formą hybrydową targowisk.

Hybrydowe targowiska to także różnego rodzaju działania, aktywności i wydarzenia – w maju podczas wydarzenia Jadalny Kraków FEST, zaproszono do udziału Targ Wielkowiejski oraz Targ Pietruszkowy, aby w ramach tegorocznej edycji poświęconej tematyce lokalności, promować lokalne targowiska, lokalnych producentów oraz krótkie łańcuchy dostaw.

W miesiącach letnich, w celu przetestowania koncepcji tzw. „pop-upowych targowisk”, czyli tymczasowych targów organizowanych w nowych, dotąd nieeksploatowanych lokalizacjach, zdecydowano się na pilotażowe wydarzenia z udziałem Targu Wielkowiejskiego i Targu Pietruszkowego na terenie parku Bronowickiego.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie rewitalizacji na miejskich targowiskach odbywają się wydarzenia sąsiedzkie zapoczątkowujące wprowadzanie funkcji pozahandlowych w przestrzeniach miejskich, takie jak wymianki sąsiedzkie, pikniki, działania sąsiedzkie, które cieszą się dużą popularnością.

Powołamy Urban Forum do rozmowy o przyjaznej przestrzeni

Pragnąc pogłębić partycypację społeczną w kształtowaniu polityki miasta, powołamy Urban Forum jako miejsce konsultacji i wymiany doświadczeń ekspertów, mieszkańców i przedsiębiorców.

Stopień realizacji zadania

Prace nad stworzeniem otwartej i przyjaznej przestrzeni do dyskusji o ważnych i wrażliwych

**Magiczny
Kraków**

przestrzeniach miasta są coraz bardziej zaawansowane. Proces przygotowania i adaptacji miejsca do prowadzenia debat nt. przestrzeni jest procesem skomplikowanym i wielozadaniowym, rozłożonym w czasie.